

ସାହିତ୍ୟାଳ୍ପଦି

ନବେମ୍ବର ୧୩-୨୭, ୨୦୧୯

| ଦେଶେଦେଶେ : ପାଇଁହା ହାସନ

| ଅବଳୋକନ : ଉ. କ୍ରିନାଥ ପଣ୍ଡାୟଙ୍କ

| ଉଚ୍ଚସ୍ଥାଦର ଗନ୍ଧ : ଶ୍ୟାମ ପ୍ରକାଶ ସେନାପତି

| ପହିଲି ପୁଲକ : ଅଞ୍ଚୁରବାଳା ପରିତ୍ରୀ

ନଥୁଳା, ସାରା ସଂସାରରେ ଓଡ଼ିଆ ବାର
ଜାତି ରୂପେ ପରିଚିତ ଥିଲେ । ବ୍ରିତ୍ତିଶ୍ଵର
ଶାସନ ସମୟରେ ବୀର ଓଡ଼ିଆଙ୍କର
ସ୍ବାଭିମାନ ସାଧୀନଚେତା ମନୋଭାବ ଯୋଗୁଁ
ଅବହେଳିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଓଡ଼ିଆ ରାଜ୍ୟ
ଓ ଭାଷା ଖଣ୍ଡବିଶ୍ଵିତ ହେଲା । ଓଡ଼ିଆର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର
ସରା ଦୋଳି କିଛି ରହିଲାନି । ଭାଷା ମଧ୍ୟ ବିପନ୍ନ
ହେଲା । ଓଡ଼ିଆ ମନୀସୀଗଣ ବହୁ ପ୍ରତ୍ୱାରେ
ପୁଣି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଏକତ୍ର କରି
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନଳ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ କରିବାରେ ସକଷମ
ହେଲେ । ଓଡ଼ିଶାକୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ କରାଇବାରେ
ମଧୁବାବୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଫଳାରମୋହନ,
ଗଙ୍ଗାଧର, ଗରପତି କୁଷ୍ମନ୍ତ୍ର ଦେବ, ରାଜା ହରିହର
ମର୍ଦରାଜ ଓ ନୀଳମଣି ବିଦ୍ୟାରତ୍ନ ପ୍ରମୁଖ ବହୁ
ଜାତିପ୍ରାଣ ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ଶକ୍ତିଶାଖା ଭୁମିକା ରହିଛି ।

ଇଂରେଜମାନେ ଆମ ରାଜ୍ୟକୁ ‘ଓଡ଼ିଶା’ ଓ ଭାଷାକୁ ‘ଓଡ଼ିଆ’ ବୋଲି ଲେଖ୍ୟାଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନେ ଆମକୁ କହିଲେ ‘ଓଡ଼ିଶା’ ଓ ‘ଓଡ଼ିଆ’ । ସାଧୀନତା ପରେ ସୁନ୍ଦର ସମ୍ବନ୍ଧାନରେ ଏହାର ସଂଶୋଧନ ଏଯାବତ୍ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଇଂରେଜମାନଙ୍କ କଳମ ଗାରକୁ ଏବେ ବି ଆମେ ବେଦବାଣୀ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରୁ । ସେଥିପାଇଁ ଆମ ସଂକୁଚିତ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳୀ କରକୁ ଆମେ ‘କୁଟକ’ ଓ ‘ଆଲି’କୁ ‘ଅଛଳ’ ବୋଲି ଲେଖୁଁ । ଆଉ ଲେଖୁଁ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁ । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଏମିତି ବହୁ ନାମ ଅଛି ; ଯାହାକି ବିଦେଶୀମାନଙ୍କ ବିକୃତ ଉଚ୍ଚାରଣ ଅନୁସାରେ ଲେଖା ହୋଇ ଆସୁଛି । ପୁଣି ଆମେ ତାହା ସିଦ୍ଧ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିନେଇଛୁ । ବିଳମ୍ବରେ ହେଲେ ବି ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ପରେ ଆମ ସରକାର ‘ଓଡ଼ିଶା’ରୁ ‘ଓଡ଼ିଶା’ ନାମ ସଂଶୋଧନ କରିପାରିଛନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ ଏବେ ଚିନ୍ତା କରିବାର କଥା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ରହିବ ନା ମରିଯିବ ! କାରଣ ଆଉ ମାତ୍ରଭାଷା ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରତି ଶକ୍ତି ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ଆଗ୍ରହୀ ନାହିଁ । ସ୍କୁଲ୍ କଲେଜରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପାଠନ ଓ ପାଠନକୁ ଘୃଣା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖାଯାଉଛି । ଓଡ଼ିଆ ପିଲା ଓଡ଼ିଆ ନ ପଡ଼ି

ଭାଷା, ପ୍ରକଟନ ଓ ପ୍ରକାଶକାରୀ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବେଷଣାମୂଳକ ବିବିଧ ଚର୍ଚ୍ଛା
ଭାରତୀୟ ଭାଷା-ସାହିତ୍ୟବୁଡ଼ିକରେ
ହୋଇଥିବା ଦେଖାବାକୁ ମିଳେ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା-
ସାହିତ୍ୟରେ ଅନୁରୂପ ବିଭାଗ-ବିବେଚନା
ବହୁଳ ନ ହେଲେ ହେଁ, ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗୀ କୃତି
କେତୋଟି ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାଏ । ନାଥଧର୍ମର
ପଥକୁଟ ପୁରସାଧକ ମଳ୍ଲକ୍ଷ୍ମୀ (ମଣ୍ୟେନ୍ଦ୍ର) ନାଥ
ଓ ଗୋରେଖନାଥଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏଠାରେ
ଯାହା ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି, ତାହା କେବଳ
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାସାହିତ୍ୟର ଆଦିକବି ସାରୋଳ
ଦାସଙ୍କ ଆଦିର୍ଭାବ କାଳ କଳିବା ସମୟୀୟ ।
ପଶୁଙ୍କୁ ପ୍ରହରିତ୍ୟା ଦୋଷର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିର କରାଇବା
ପାଇଁ କୃଷକ ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ସହଯୋଗ କ୍ରମେ
ପାଞ୍ଚବମାନେ ରାଜସୂଯ ଯଙ୍ଗ କରିବାକୁ ପ୍ରିରକଲେ ।
ଦକ୍ଷିଣ କୋଶଳର ରାଜମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବା
ପାଇଁ ନକୁଳ ଯାଇଥିଲେ । (ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରବାହିତ
ମହାନଦୀର ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଉତ୍ତର କୋଶଳ ଏବଂ
ଦକ୍ଷିଣପଟନ ଦକ୍ଷିଣ କୋଶଳ ଭାବେ କବିଙ୍କ ହାରା
ବସ୍ତୁତ । ତେବେ ସଠିକ୍ ସୀମା ଅନିରୂପିତ ।) ଦକ୍ଷିଣ
କୋଶଳର ରାଜମାନଙ୍କୁ ଯଙ୍ଗରେ ଯୋଗଦେବାକୁ
ପଞ୍ଚକଟକ (ହସ୍ତିନା, ଜଇତା, ବାରୁଣୀବନ୍ଦ,
ଯମପ୍ରଶନ୍ତ, ଜନ୍ମପ୍ରଶନ୍ତ) ଯିବା ନିମିତ୍ତ ମନେଇ
ସାରିବା ପରେ ନକୁଳ କଦଳୀବନ ରାଜ୍ୟରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ସେ ମଳ୍ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ପୁଣି
ପରମଯୋଗୀ ଗୋରେଖ ଅବଧୁତଙ୍କ ଭେଟିଲେ ।
ଶୁକ୍ଳାମୟ ପୁରୁଷ (ଭସ୍ତ୍ରବୋଲା ଦେହ) । ମୟୁକରେ
ଚୂଳ ଓ ଜାହା । ବାଣୀଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ବାଯୁଚାଳନାରେ
ସେ ସିଦ୍ଧ । ଛନ୍ଦପାତିବାରେ ନିପୁଣ । କରରେ

ବିସ୍ତର ପଥ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା

ଡ. ତିନାଥ ପଙ୍କନାୟକ

କରନ୍ତି । କଥା କଥାକେ ଜୀବାଜୀ ବା ଅନ୍ୟ ଭାଷାର
ସାହାଯ୍ୟ ନିଅନ୍ତି । ଏତେ ବଡ଼ ପ୍ରାଚାନ ଭାଷା ପ୍ରତି
ସେମାନଙ୍କ ହତାଦର ଦେଖିଲେ ଫୁଲଙ୍କ ଲାଗେ ।

ମୁଁ ମାନୁଷୀ, ଝଂରାଜୀ ଭାଷା ଶିଖିବା ଉଚିତ ।
କାହିଁକି ନା ସାରା ପୃଥିବୀର ଯୋଗାଯୋଗର
ଭାଷା ଏବେ ଝଂରାଜୀ ହୋଇପାରିଛି । ଝଂରାଜୀ

ଭଳି ବିଶ୍ଵର ଅନ୍ୟ ସମୁଦ୍ର
ଭାଷା ଶିଖାଯାଉ,
ଯାହାପଳକରେ ଆମ ଜ୍ଞାନର
ପରିସର ବ୍ୟାପକ ହେବ,
ମାତ୍ର ନିଜ ମାତୃଭାଷାର
ବିନିମୟରେ ଏସବୁ ନ
ହେଉ । ଶ୍ରୀଅରବିଦ୍ଜନ
ଭଳି ମହାପୁରୁଷମାନେ
ବିଭିନ୍ନ ବିଦେଶୀ ଭାଷା
ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ମାତ୍ର ନିଜ
ମାତୃଭାଷାକୁ କଦାପି ଭୁଲି
ଯାଇ ନ ଥିଲେ । ଯେଉଁ

ଭାଷା ଅଧ୍ୟନ କଲେ
ଆମେ ଲାଭବାନ ହେବା ତାହା ପଡ଼ିବା ଉଚିତ, କିଏ
ମନା କରୁଣାହିଁ। ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷାକୁ ଆଦର କରିବା ସହିତ
ବିଶ୍ଵ ସର୍ବ ପୁରାତନ ଭାଷା ସଂସ୍କୃତୀ ମଧ୍ୟ ଆୟର
କରାଯାଉ। ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟର ଭାଷା ଆମେ ଜାଣି
ପାରିଲେ, ସେହି ରାଜ୍ୟର ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍କୃତି ଓ ସାହିତ୍ୟ
ସଂପର୍କରେ ଗରୀର ଭାବେ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରିବା।
ସର୍ବପ୍ରଥମେ ନିଜ ମାତୃଭାଷାକୁ ଭଲ ରୂପେ ପଡ଼ି,
ଲେଖୁ ଏଥୁରେ ଦୋରସ୍ତ ହେବା। ଯିଏ ନିଜ ଭାଷାରେ
ନିଜର ଭାବକୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରିପାରେ ନାହିଁ, ସେ ଅନ୍ୟ

ମୌଖିକ ଭାଷା ହୋଇ ରହେଯିବ। ଓଡ଼ିଆ ଲୋକେ ଓଡ଼ିଆ ଲେଖିବା ଓ ପଢ଼ିବା ସମୟକୁମେ ଭୁଲିଯିବେ। ନିଜ ଭାଷା ଓ ଭୂମିକୁ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଭଳି ଅନ୍ୟ କେହି ବୋଧେ ଅବହେଲା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ସୁରୁ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଇଁ ଏ କଥା ପ୍ରସୂଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ଏମିତି କେବେଳ ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ ଆମେ ଭେଟିବା, ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଆ ମାଧ୍ୟମରେ ପାଠ ପଡ଼ିଛନ୍ତି; ଓଡ଼ିଆ ନାହିଁ ଅର୍ଥ ଓ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରୁଛନ୍ତି, ଅଥବା ସେମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ମୁଣ୍ଡା

(ପାଦୁକା) । ନିର୍ଜନ ଓ ନିରୋଳା ପରିବେଶରେ
ତାଙ୍କର ଅବସ୍ଥାନ । ବଉଳଗଛ ତଳେ ବିଶ୍ଵାସିତା ହେଲା
ନିକୁଳ ତାଙ୍କ ପରିଚୟ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେଁବାରୁ ସେ
କହିଲେ, ‘ଆସେ ସେ ପଞ୍ଚିତ ହୋ ଗୋରେଖ
ଅବଧୂତା ।’ (ସାରଳା ମହାଭାରତ-ସଭାପର୍ବ) ଅଧୁକୁ ନିର୍ଜନ ଗୋତ୍ରୀ ଅନାଦି ନାଥକର
ନମନ ମଳ୍ଲଙ୍ଘଯେଇର ସେ ପୁଣି । ପୁନଃ କଦଳବନ
ରାଜ୍ୟ ପାଇବା କଥା ନିକୁଳଙ୍କୁ କହିଲେ । ସୋମେକ

ନାମଧେଯ ଜଣେ ରୁଦ୍ର କାଦମ୍ବରୀ ପାନ କରି ମରାର
ହେଲା । ନାଚିଲା । ସମୁଦ୍ର ମଞ୍ଚକି ଡେଙ୍ଗପଡ଼ିଲା ।
ପିଲିଦେବାରୁ ଯୀରୋବ ସମୁଦ୍ର ଶୁଖଗଲା । ସେହି
ଭୂମି ଅପୋଡ଼ା ପୃଥ୍ବୀ । ସମୁଦ୍ର ସହିତ କଦଳ କରି
ଭୂମି ପ୍ରାସ୍ତ ହେଲେ ଯୋମେକ, ତେଣୁ ଛାନନ୍ଦ
ନାମ ହେଲା କଦଳବନ । ଏହି ଭୂମିରେ ଏବେ
ଗୋରେଖ ରହନ୍ତି । ଏମିତିକା ନିର୍ମିଳ ଦୀକ୍ଷା-
ଦୀକ୍ଷିତ, ନିରୋଳା ପରିବେଶରେ ସାଧନାମଗ୍ର
ଗୋରେଖ ଯାଗଯଞ୍ଜକୁ ଯିବାରେ ମନ ବଳାନ୍ତି କି
ନାହିଁ ଜାଣିବାକୁ ନକୁଳ ତାହିଁଲେ । “ଗୋରେଖ
ବୋଲିଲେ ଆସେ ସର୍ବଦା କୁତ୍ରହୋଲୀ । ଭ୍ରମଣ
ଇଚ୍ଛାଯେଶ କଉତୁକେ ଖେଳି ।” ଏକଥା ଶୁଣି,
ନକୁଳ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗାଡ଼ି

ପରିବାରଙ୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯଦ୍ବୟକୁ ମାତ୍ରା ପ୍ରକାଶ କରି
ଅନ୍ୟଆଡ଼େ ବାହାରିଲେ । ଏତିକିବେଳେ ଗୋରେଖ
ଶୁଣାଇଲେ- ପିଣ୍ଡ-ପ୍ରାଣ ଏକଦୂର ଜ୍ଞାନତଥି
ଯୋଗେଶ୍ଵର ପୁରୁଷେ ଜାଣନ୍ତି । ହେ ନକ୍ଷତ୍ର ! ଉମର
ଯୋଗ ସାଧୁବା ବନ୍ଦେ ହୋଇନାହିଁ । ତେବେ
ପ୍ରୁଣନ ବିଦ୍ୟା ଜାଣା । ପବନ ଉଜାଣି ଚଳିଲେ
ତାକୁ ଶୁଣିରେ (ଶୋଶଣିରେ) ଅକାଅ । ଏତିକି
କରିପାରିଲେ ନିରାକାର ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଭେଟି ହେବ ।
ଗୋରେଖ ନକ୍ଷତ୍ରଙ୍କ ସାମାରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲେ ।

ଯାରେଣ୍ଟ ଦୟା ଏକାଡ୍ମୀ ଗାନ୍ଧିଷ୍ଠାନର କି ?

ପ୍ରକାଶ ରାଜାଙ୍କୁ ହରଣ ମଳକାୟକ

ବାରଳା ମହାଭାରତ ବିରାଟ ପର୍ବତରେ,
କିନ୍ତୁ ମଳ୍ଲଇନ୍ଦ୍ର (ମସ୍ତେୟନ୍ଦ୍ର) ନାଥଙ୍କ ପଥର ମୂର୍ଖ
ପୁଜା ପାଉଥିବା ବର୍ଣ୍ଣିତ । ମସ୍ତେୟଦେଶରେ ଥିବା
ଏହି ମୂର୍ଖକୁ ବିରାଟ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଶାଳକ କୀଟକ
ପ୍ରଣିପାତପୂର୍ବକ ହୁଅ କରୁଥିଲେ । ଯେପରି-
ଅକାରଣକୁ କାରଣ ଶୁନ୍ୟ ପବନବେଶ
ସାଧକ ପୁରୁଷ ନାଥ ଜୟ ହୁ ଅବଧୂତ ।
ପଞ୍ଚମୁଦ୍ରା (ଆବାହନୀ, ସଂପ୍ଲାପନୀ,
ସନ୍ଧିଧାପନୀ, ସଯୋଧନୀ, ସମ୍ବଲିକରଣୀ)
ଭିତ୍ତିରେ ଉଜ୍ଜାଣି (ବାହାରୁ ଭିତ୍ତିରକୁ ପଶୁଥିବା)

ଭାଷାରେ କିପରି ତାହା ବ୍ୟକ୍ତ କରିପାରିବ ?
 ମାତୃଭାଷା ବିଶ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ
 କାହାଣୀ ଥିଲା । ଥରେ ନୟାଗଡ଼ ରାଜସଭାକୁ
 ଜଣେ ପଣ୍ଡିତ ଆସିଥାଏନ୍ତି । ସେ କୁଆଡ଼େ ୧୯ଚି
 ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତ କରିପାରନ୍ତି । ଏଣୁ ସେ
 କେଉଁ ଭାଷାଭାଷା ଲୋକ ବୋଲି କେହି ହେଲେ
 କହି ପାରୁ ନ ଥାଏନ୍ତି । ପଣ୍ଡିତେ ସର୍ବ ରଖିଲେ
 ଯିଏ ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ମାତୃଭାଷାର ପ୍ରମାଣ
 ଦେଇପାରିବ , ସେ ତା'ଠାରୁ ପରାୟ ହେଲେ ବୋଲି
 ସ୍ଵାକାର କରିବେ । ନତେବେ ନୟାଗଡ଼ ରାଜସଭା
 ତାଙ୍କଠାରୁ ପରାୟ ହେଲା ବୋଲି ଧରାଯିବ ।

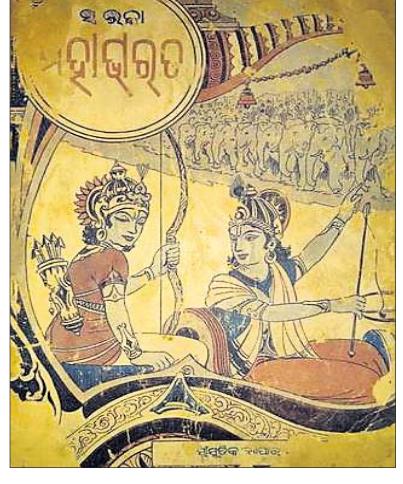
ରାଜସଭାର ପଣ୍ଡିତମାନେ ଥିକିଗଲେ ହିନ୍ଦୁ
ପ୍ରକୃତ ସୁରାକ ପାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଯଦୁମଣି
ସେତେବେଳେ ନୁଆନୁଆ ରାଜସଭାକୁ ଯାଉଥା'ନ୍ତି ।
ମାତ୍ର କେହି ତାଙ୍କୁ ପଥର କରୁ ନ ଥା'ନ୍ତି । ରାଜୀ
ଯଦୁମଣିଙ୍କୁ ଦାଖିଛ ଦେଲେ, ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
କରିବା ପାଇଁ । ଦିନକ ପରେ ଯଦୁମଣି ଜଣାଇ
ଦେଲେ ଯେ ପଣ୍ଡିତ ହେଉଛନ୍ତି ଖାଣ୍ଡ ଓଡ଼ିଆ । ରାଜୀ
ପଚାରିଲେ- କେମିଟି ଜାଣିଲ ? ଯଦୁମଣି ଉଠଇ
ଦେଲେ- ଆଜ୍ଞା, ଆଜି ବଢ଼ି ଭୋ'ର ପଣ୍ଡିତଙ୍କ
ବସାଯରେ ଅର୍କିତ ଭାବେ ପହଞ୍ଚଗଲି । ପଣ୍ଡିତେ
ଗାଧୋଇ ଯିବା ପାଇଁ ତେଲ ମାଣି ହେଉଥିଲେ ।
ମୁଁ ପଛପଚୁ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡରେ ପାହାରେ ପକାଇଲି ।
ପଣ୍ଡିତେ ବିକଳରେ କହି ପକାଇଲେ- 'କିଏବେ
ଶଳା, ମରିଗଲି' । ମନିଷ ସବୁବେଳେ ଆଗ ନିଜ
ମାତୃଭାଷାରେ ଚିନ୍ତା କରେ ଓ ତା' ମନର ଭାବକୁ
ବ୍ୟକ୍ତ କରେ । ଅର୍କିତ ପ୍ରହାର ଯୋଗୁଁ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ
ମନରେ ଯୋଝୁଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଜାତ ହେଲା, ତାହା ତାଙ୍କ
ମାନ୍ଦାଷା ଓଡ଼ିଆରେ ହୁଁ ପରିଚିତ ହୋଇଲାମା ॥

ମାତ୍ରଭାଷାକୁ ଅନାଦର କଲେ ଆମେ
ନିଜେ ଯେ ଅନାଦୃତ ହୋଇଯିବା, ଏହା ଖୁଣ୍ଡଳ
କହିବା ଆନାବଶ୍ୟକ । ବନ୍ଧୁ ! ଏବେ ସମୟ
ଅଛି, ଓଡ଼ିଆ କୁହକୁ ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ଗର୍ବ
ଅନୁଭବ କରନ୍ତୁ । ଓଡ଼ିଶାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତୁ ।

-ଥାର୍ମଲ୍‌କ'ଣ'ଗ'ର, ମ'ଥାର୍, କ'ଟ'କ

ମହେୟେ ନାଥ। କାନରେ ବ୍ରଜକିଷୁଳ, କଷରେ
ଦୁଦ୍ରାମ୍ବାଳି-ଆଦିନାଥ ପୁତ୍ର ମହେୟରୁଙ୍କୁ ନମ୍ବାର
କରିଛନ୍ତି ବିବାଗ ନରେଶ ଓ ତାଙ୍କ ଶାଳକ କାଚକ ମହେୟ
ମହେୟକମାନେ ମହେୟର ଦୂରମ ଶତାବ୍ଦୀରେ

ଏବଂ ଗୋରେଖ ଏକାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ

ଥୁବା ଦର୍ଶାଇଥାନ୍ତି । ସାରଳା ମହାଭାରତରେ
ମହେୟକ୍ଷଣ ପଥର ମୂର୍ଖ ସୁଚାଏ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଚୀନ
ଅବସ୍ଥାଟିକୁ କିନ୍ତୁ ଗୋରେଖଙ୍କ ସହ ନିର୍ମଳକାଳ
ଭେଟ ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତ୍ତୁ ଜଣାଯାଏ, ସତେଯେପରି
ସେ କବି ସାରୋଳ ଦାସଙ୍କ ବ୍ରାଗା ପ୍ରତ୍ୟେକୀୟୁତ
ଚରିତ୍ର । ତା'ହେଲେ କଣ୍ଠ ବୁଝିବାକୁ ହେବ
ସାରୋଳ ଦାସ ଏକାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର କବି ! ମା,
ଗୋରେଖ ନାଥଙ୍କ ସମୟକୁ ପରଖୁ ଦେଖୁବା !

‘

ରାଜକର ମାୟା ଏଞ୍ଜୋଲୁ' କୁହାୟାଉଥିବା ପାଇଁହା ହାସନଙ୍କର
ଜନ୍ମ ୧୯୭୭ରେ, ନଈପ ସହରରେ । ସେ ଯେତେବେଳେ
ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ଥିଲେ, ଜରାନ-ଜରାକ ଯୁଦ୍ଧ ତାଙ୍କ
କୁ ଭାଷଣ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରିଥିଲା । ଦଶଦିନ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଯାଇ
ତାଙ୍କ ବର୍ଷ ମୁଲୁ ବନ୍ଦ କଲେ । ତାଙ୍କ ମାଉସାଇକ ଛାତ୍ର ଜଣି ପୁଅୟ
ଦିବୀବାକୁ ଯାଇଥିଲେ, ଜଣେ ବି ଫେରିଲେନି । ତାଙ୍କ ସହରର ସେ
ପ୍ରଥମ ମହିଳା, ଯାହାଙ୍କର କବିତା ସଙ୍କଳନ 'ଯେହେତୁ ମୁଁ ଜଣେ
୧୯୧୮ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା; ଯାହାର ସ୍ଵର ପୁଣ୍ୟତ୍ୟ ସରକାର
ଥିଲା । ତା'ପରେ ତାଙ୍କର ଆଉ ପାନରଟି କବିତା ସଙ୍କଳନ,
ନାଟକ, ଦୁଇଟି ଉପନ୍ୟାସ ଓ ଅନେକ ସ୍ମୃତିଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ।
ରେ ତାଙ୍କ ନୀଁ ଆଚଙ୍କବାଦୀଙ୍କ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ରଖାଗଲା । ତାଙ୍କ
କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ହେଲା । ସେ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ଛୋଟ ଛିଅଙ୍କୁ
ଜୀବିମିତରେ ତୁରସ୍କ ଚାଲିଗଲେ ଏବଂ ମାସମାସ ଧରି ସଂୟୁତ
ପାଇଁ କର୍ଯ୍ୟାଲୟରେ ସ୍ଥାନାତ୍ମକ ଜନିତ କାଗଜପତ୍ର କରିବାରେ ବ୍ୟପ୍ତ
। ଅଗଷ୍ଟ ୧୦୧୭ରେ ତାଙ୍କୁ ଆମେରିକା ଆସିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି
ଓ ସେ ମୁୟଜର୍ବିରେ ଆସି ରହିଲେ । ସେ ଝରାଇ ଶିଖିଲେ ଏବଂ
ରେ ଲେଖିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଏବେ ସେ କଳମକୁ ଅସ୍ତ୍ର ଭାବରେ
କରି ମିଳ ଜାବନର ଯୁଦ୍ଧ ଲଜ୍ଜାକ୍ରିତ । ତାଙ୍କର ଏକ ଅଭିଭାଷଣର
ଶ୍ରୀ ମୋହିତ ଉତ୍ସବ ଏବାରେ ଉପମାପନ ହେଲା ।

ପୃଥିବୀ ପାଇଁ ଯେତିକି ରାଜନେତା ଲୋଡ଼ା, ତା'ଠୁଁ ଦେଇ ଦେଖି କବି
ଲୋଡ଼ା । ମୁଁ ଯେଉଁ ଦେଶରୁ ଆସିଛି, ସେ ମୋତେ ଏହା କହିବାକୁ ବାଧ
କରିଛି । କିଶୋରାବ୍ୟାରୁ ମୁଁ ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ ଜିଞ୍ଚ ଆସିଛି । ଲରାକ-ଜରାନ
ଯୁଦ୍ଧ ଯେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଲରାଙ୍ଗ ସରକାର ବିଶ୍ଵାସ କରିଥୁଲେ
ଯେ ମାତ୍ର ଦଶ ଦିନରେ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହେବ । ସୀମା ବିବାଦ ଶେଷ କରିବାକୁ
ଦଶ ଦିନରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଲାଗିବନି ଭାବି ସେମାନେ ଆମ ସ୍ଥଳ ବଦ
କରିଦେଲେ । ଯୁଦ୍ଧ ଦୀର୍ଘ ଆଠ ବର୍ଷଧରି ଚାଲିଲା । ମୋର ଯେତେକ ପୁରୁଷ
ବକ୍ଷୁ ଅଠର ବର୍ଷ ହେବା ମାତ୍ରକେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ବାଧ ହେଲେ,
ସମୟକୁର ମୁତ୍ତୁ ହେଲା । ସେମାନଙ୍କ ମରଶୀରାର ଅଂଶିଗେଶକୁ
କାଠ ଡବା ଭିତରେ ରଖୁ ରାଜା ଜାତୀୟପତାକା ଗୁଡ଼େଇ ସେମାନଙ୍କ
ମାମାନଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦିଆଗଲା । ଅନେକଙ୍କୁ ବୟା କରି ନିଆଗଲା,
ଜେଲ୍ଲରେ ରଖାଗଲା, ଶାରାରିକ କଷ୍ଟ ଦିଆଗଲା । କେତେଜଣ ନିରୁଦ୍ଧିଷ୍ଟ
ହୋଇଗଲେ ଏବଂ କେତେଜଣ ଫେରିଲେ ବିନା ଗୋଡ଼ କି ହାତରେ ।

ଯଦି ଆମର ଶାସକମାନେ ରାଜନେତା ନ ହୋଇ କବି ହୋଇଥା'କେ, ସେମାନେ କ'ଣ ମୃତ୍ୟୁକ୍ଳିଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଆମ କାନ୍ଦିରେ କଲା ପତାକା ଗାଞ୍ଜିବାକୁ ଆମକୁ ବାଧ କରିଥା'କେ ? ଯଦି ସେମାନେ କବି ହୋଇଥା'କେ, ସେମାନେ ରାଜୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କ'ଣ ସେମାନେ ସେଇ ରକ୍ତନମ୍ବୀ ସବୁକୁ ସେମାନଙ୍କ ସହରର ଗଳିକଦିନ୍ଦୁ ଆଛାଦିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ଦେଇଥା'କେ ?

ମୋର ମନେଅଛି କେମିତି ବାସ୍ତାର ଅଧିବାସୀ ମୁଣ୍ଡୁକୁ ଭୟକରି ନଜାଂ
ଓ କାରବାଲା ସହରକୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ସେମାନେ ବିନା କାକିରିରେ କ୍ୟାମ୍ପ
ମାନଙ୍କରେ ଗହିଲେ । ସବୁ ଜିନିଷର ଦରଦାମ ବଢ଼ିଲାଲା ଏବଂ ଖୁବ୍ ଶାୟ
ଏହି ପଥରରେ ଖାଲିକିଙ୍କ ଘାମ ଫୋଟାନ ଦିଲା ।

ଆମ ଶାସକମାନେ ଯଦି କବି ହୋଇଥା'କେ, ତେବେ ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧ
ପରିବାସ ପରିବାସ ପରିବାସ

ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଦେଇ ନଥା ଛେ ।
ଜଗାନ ଯୁଦ୍ଧ ସରିବା ପରେ କୁଣ୍ଡ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।
ମୋ' ବାପା ଓ ଭାଇ ଏହାର ଶିକାର ହୋଇଥିଲେ । ମୋ' ବାପା ଆମକୁ
ଛାତି ଦେଶର ସାମା ସୁରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ପେନକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ
ଯାଇଥିଲେ । ମୋ' ଭାଇ ଅନ୍ୟ ସୌନ୍ଦିକଙ୍କ ସହିତ ମୁକ୍ତିକଳ୍ପକୁ ଯାଇଥିଲା ।
ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଦିନ ଓ ରାତିରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତ ଟେଲକୁପରେ ନିଅଁ

ଲଗେଇଦେଲେ । ଆମ ଆକାଶର ରଙ୍ଗ ନୀଳରୁ କଳା ହୋଇଗଲା ।
 ମୁଁ ସ୍ଵଚ୍ଛରେ ଦେଖୁଛି, ସେଦିନ କେମିତି ଆକଶ ଧୂଳିର ରଙ୍ଗରେ
 ପରିବର୍ତ୍ତି ହୋଇଗଲା । ମୋ' ମା' ଆୟୁମା ରୋଗୀ ଥିଲେ, ଅମ୍ବଜାନ
 ଅଭାବରୁ ତାଙ୍କର ଶ୍ଵାସରୁ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ବେଳେବେଳ ପବନ
 ବଦଳରେ ଆମ ନିଃଶ୍ଵାସରେ କଳା ଧୂଆଁ, ପାଉଁଶ ଯାଉଥିଲା ଏବଂ କୁଏତରୁ
 କୁଏତରୁ । ୧୦୫ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା ଏବଂ ୧୦୫ ।

ଥାରୁଥୁବା କହୁଳ ବୋଲିଆଧିତ୍ତଲା ଥାମ ଦେହରେ ।
ମୁଁ ଭାବେଯେ କେହି ଜଣେ କବି ଯଦି ଶାସକ ହୋଇଥା'ନ୍ତା, ସେ କଲା

ଆକାଶକୁ ନୀଳରଙ୍ଗରେ ପରବର୍ତ୍ତନ କରଦେଇଥା ଛା ।
ଯେତେବେଳେ ମୋ' ମାଆ ରୋଗରେ ପଡ଼ି ଓ ମୋ' ବାପାଙ୍କୁ
ଝୁରିଖୁରି ପ୍ରାଣ ହରେଇବା ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା, ମୁଁ ସୁନ୍ଦରେତ୍ରକୁ ଗଲିଲା ମୁଁ
ତାଙ୍କୁ ଖେଳିଖୋଜି ଯେତେବେଳେ ନିଜଫରେ ପହଞ୍ଚିଲି, ମୃତ ଯୈନିକଙ୍କ
ଶବ୍ଦକୁ କୁହୁର ଖାଇବାର, ଜଳିଯାଇଥିବା ଚ୍ୟାଙ୍କ, ରକେଟ୍ ଗାତ ସବୁଆଡ଼େ
ହେଁଥି ।

ମୁଁ ସେନିକମାନଙ୍କୁ ମୋ' ବାପାଙ୍କ ବିଷୟରେ ପଚାରିଲି ଏବଂ ଅନେକ
ପ୍ରତ୍ୟେକିକୁ ପରେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ବଶୁକ ଧରି ଆକାଶକୁ
ରାହିଁ ଉପିଥାରା ଦେଖିଲି । ସେ ଯୋଗେ ଦେଖୁ କୋଳାଗନ୍ତ ଜଳେ

ପୃଥ୍ବୀ ପାଇଁ ଯେଉଁଦି ରାଜନୈତିକ
ଲୋଡ଼ିଆ, ତା'ଠୁଁ ଦେଇ ଦେଖି କବି
ଲୋଡ଼ି- ଫାଲୀଛା ହାସନ

ମୋ' ସ୍ବାମୀ ଜାଣନ୍ତିନି

ପ୍ରତିଥର ଯେତେବେଳେ ମୁଁ
ତାଙ୍କ ସହ ନଜି ବିଷୟରେ କଥା ହୁଏ
ମାଛ ଗନ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ପାଗିରୁ ଲାଲ ଗଡ଼େ
ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ମୋଘଣଶ୍ଵର ବାହଁ ଖୁସି ହୁଏ
ସେ ତାରରେ ଶୁଣାୟାଇଥିବା ଲାଗାରେ
ଲାଗିଥିବା କ୍ଲଥପିନ୍ ଗଣନ୍ତି
ବା କେଳିଭିଜନରେ ପାଣିପାଶ ଚ୍ୟାନେଲ ଦେଖନ୍ତି
କିନ୍ତୁ ସେ ମୋତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି
ଯେବେ ମୁଁ ଏକ ଛୋଟ ବହି ପରି ସାମିତ ଥାଏ
ପେନସିଲର ଶେଷଭାଗ ପରି ଛୋଟ ଥାଏ
କୋଇଲାଖଣିରେ ବେଦାଗ ପରି ଛୋଟ ଥାଏ
ପେନସିଲର ଶେଷଭାଗ ପରି ଛୋଟ ଥାଏ
କୋଇଲାଖଣିରେ ବେଦାଗ ସଫେଦ ଶାର୍ଟ ପରି
ବିଷୟକର ଥାଏ
ଅନ୍ଧ ହାତରେ କାଚକୁାସ ପରି ବିଶ୍ଵପୁ ଥାଏ
ଏବଂ ଲବା ଲବନୀଶ୍ଵର ମିଳ ମନ୍ଦର ଥାଏ

ପ୍ରକାଶକ

ପୁଣ୍ଡିତଙ୍କେ । କାନ୍ଦିକା
ମର୍ମଶେହୀ । ଆମିତି

ପୁଷ୍ଟିଷେଷ୍ଟକୁ ଆସନ୍ତି
ବୋଲି ବିରକ୍ତ ହେଲେ । ମୁଁ କାଙ୍ଗ ମାଆ ଦେହ ଅଚ୍ୟନ୍ତ ଖରାପ ବୋଲି କହିଲି
ସେ ମୋତେ ମାଆକୁ ତାଙ୍କରଣାନା ନେଇ ଯିବାକୁ କହିଲେ । ଜିଶୁର ନିଶ୍ଚଯତ
ସାହା ହେବେ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ଦେଲେ । ଆଉଥରେ ଆକଶକୁ ଚାହିଁଲେ ଏବଂ

ପୁଣିଥରେ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଫେରିଯିବାକୁ କହିଲେ ।

ଶୁଣ୍ଟିନି । କୁଏତ୍ର ପୁଷ୍ଟ ସରିଳା ପରେ ମୋ' ଭାଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସୈନ୍ୟମାନେ
ମରୁଭୂମି ମଧ୍ୟ ଦେଇ, ବିନା ଖାଦ୍ୟରେ, ବିନା ପାଣିରେ, ପାଦରେ ଚାଲିଗଲି
ଫେରିଲେ । କୁଏତ୍ର ଓ ଜରାକ ଭିଡ଼ରେ ଥୁବା ମରୁଭୂମିରେ ଚାଲିଗଲି
ଆସିଲେ କେମିତି ଆପଣଙ୍କର ପାଦ ପାରିଯିବ ଓ ପୁଲିଯିବ ଏବଂ ଢୁକୁ ଓ
ଶ୍ଵରାରେ କେମିତି ଆପଣ ଛପଗ ହେବେ, ଥରେ ଭାବି ଦେଖନ୍ତି ।

ଆମେ ଜୀଣିନ୍ତୁ ସୁଧାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲା ପାଇଁ କେତେ ଦୈନିକ ମାତୃଭୂମିର
କଣ୍ଠା ବୁଦ୍ଧା ଖାଇଲେ, ମୋ' ଭାଇ ପରିଆଉ କେତେ କାଗଜ ଖାଇଲେ। ମୋ'
ମାଆ କାଗଜରେ ପାର୍ଥନୀ ଲେଖି ମୋ' ଭାଇ ପକେଚରେ ଗଞ୍ଜି ଦେଇଥିଲା॥

ମୋ' ଭାଇ ଘରେ ପଥଞ୍ଚଲା ମାଡ଼କେ ପୁଲିସ୍ ଆସିଲା ଓ ତାଙ୍କୁ ମରୁ
ଉଠେଇ ନେଇ ଜେଳରେ ଭର୍ତ୍ତକାଳା । ସେମାନେ କହିଲେଯେ ମୋ' ଭାଇ
ମିଳିଗାରା ନିୟମ ଉଚ୍ଛବିକରି ମୁଦ୍ରଣେ ପାଲାୟନ କରିଛି । ତିନିମାସ କାଳ
ଜେଳରେ ତାକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ ଆମେ ତା' ଭେଟ ପାଲିଲୁନି ।
କେହି କହିଲା, ତାକୁ ଫାର୍ମ ଦିଆଗଲା । କିନ୍ତୁ ଜିଶ୍ଵର ହୁଁ ଦୟାଶାଳ । ଦିନେ
ଶାତରାତିରେ ଆମେମାନେ ଘରେ ବସି ମୋ' ଭାଇ ବିଷୟରେ କଥା
ହୋଇ ତାକୁ ମନେପକାଉଛୁ, ବାହାର କବାଟରେ କରାଘାତର ଶବ୍ଦ ହେଲା ।
ମୁଁ ଦୌଡ଼ିକରି ଗଲି ଓ କବାଟ ଖୋଲିଲି । ଯାମାରେ ମୋ' ଭାଇ ଥୁଲା,
ଲମ୍ବା ଦାଡ଼ି ଓ ତିରା ପୋକାକରେ । ସେ ଭରକୁ ଆସିଲା, ଶରଟିଏ ମଧ୍ୟ
ଉଚ୍ଚତରଣ କଲାମାହୀଁ । ଆମେ ତା' ସହିତ କଥା ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲୁ,
ସେ କିନ୍ତୁ ତା' କୋଠରାଇରେ ପଶି ଭିତରୁ କବାଟ ବନ କରିଦେଲା ଏବଂ ଦୁଇଦିନ
ପରେ ଖୋଲିଲା ।

ମୋ' ଭାଇ ବର୍ଷେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନା ହସରେ ଏକ ଉଦ୍‌ବାସ ଜୀବନ ବିଚେଳନା ।
ତା'ର କ'ଣ ହୋଇଛି ଗୋଲି ଯେତେବେଳେ କେହି ପଚାରେ, ସେ ଉତ୍ତର ଦିଃ
'ସେମାନଙ୍କ ପରି ନିଷ୍ଠର ହୁଅଥା । ମୋତେ ଭଲିଯାବାକୁ ଦିଅ ।'

ହଁ, ଯଦି ଶାସକମାନେ କବି ହୋଇଥାଏ, ଆମେ ଭୋକରେ
ଜିଜ ନ ଥାନ୍ତୁ। ମୋର ମନେଅଛି, ଆମେ ମାସଖାର (ଘଞ୍ଚ ତାଳବନଶର
ଅଞ୍ଚଳ ଯେଉଁଠି ଆମେ ଲୁଟିକରି ଉଡ଼ାଇଛାଇର ବୋମା ମାଦ୍ରା ରକ୍ଷା
ପାଉଥିଲୁ) ଦେଇ ଯେତେବେଳେ ଆସି ନଜଫ ସହରରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ, ଆମ
ଘରମାନଙ୍କରେ ଖାଦ୍ୟ, ଜଳ, ବିଷ୍ଣୁଳି, ଜାଲେଣି ଜଣ୍ୟାଦି ମାସମାସ ଧରି ନ
ଥିଲା। ମୋ' ମାଆ ଶୁଖ୍ଲା ଚଣାରୁ ତାଙ୍ଗି ଉପରେ ରୁଟି ତିଆରି କରୁଥିଲା
ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାରେଲୁ ପାଣିରେ ସବୁକାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା ଆମକୁ।
ଲୋକମାନେ ସିଧା ନଦୀ ଓ ପୋଖରାରୁ ପାଣି ଆଣି ପିଇଥିଲେ । ଥରେ
ଜଣେ ଆମାରୁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ୟାଲନ୍ ପାଣି ନେଇ ତା' ବଦଳରେ ଗୋଟିଏ
ଗ୍ୟାଲନ୍ ଖରୁରି ଦେଇଥିଲା । ସେଇ ରତିରେ ଆମେ ପେଟପୁରା ଖାଇଥିଲୁ,
ଚଣା ରୁଟି ଓ ଖାନ୍ତି ।

ଯେତେବେଳେ ଜରାକ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଲାଗାଗଲା, ମୁଁ ଗୋଟିଏ ହାଇସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷକ ଭାବେ କାମ କରୁଥିଲା । ମୋ' ଦରମା ମାସକୁ ତିନି ହଜାର ଦିନାର ଥିଲା— ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଡଲାର । ଅନୁମାନ ଲଗେଇ ପାରିବେ କେମିତି ବଞ୍ଚିବାକୁ ଛୁଟେ ଏମଟି ସମୟରେ ।

ହଁ, ଆମେ ଯଦି ଜଣେ କବି ଦ୍ଵାରା ଶାନ୍ତି ହୋଇଥାଆନ୍ତି, ସେ କେବେବି ଯୁଦ୍ଧ ଓ ବିଧୁଂସକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ ଥାନ୍ତା, ରାସ୍ତାଗାଟ ହରିତ ଥାନ୍ତା, ଆମେ ପ୍ରେମ ଏବଂ ଶାନ୍ତିର ଜୀବନ ବିତୋଇଥାନ୍ତି । ଯେହେତୁ କବିର ଚିତ୍ରାଧାରା ଶୁଣି, ରାଜନେତାଙ୍କ ପରି ଭୟନକ ହୁଁଛି, ଯେଉଁମାନେ ପରିବର ଆନ୍ତି ପରିବର ଏବଂ ମୋର କଥାଟି ।

ଭାଗମ୍ବୁ ଥୁପୁ ଭାଗମ୍ବ ଏବଂ ଧାରାକୁ ଥୁପୁ ଲୋଭା କୁଣ୍ଡା ତ୍ରି
ଯଦି ଜଣେ କବି ସରକାରଙ୍କ ମୁଖ୍ୟା ହୁଏ, ଆମକୁ ତାଙ୍କ ଫଳୋକୁ
କାହିଁରେ ଚନ୍ଦ୍ରବାବୁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ମୁର୍ତ୍ତିକୁ ଛକରେ ଛିଡ଼ା କରିବାକୁ
ପଡ଼ନ୍ତାନ୍ତିରୀ ଆମେ ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଶିଖିର ସ୍ଵର ଦେଖନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ କଥାରେ
ପକ୍ଷାର ଗାତ୍ର ଶୁଣନ୍ତିରୀ ଏବଂ ପ୍ରତିଦିନ ନୂଆନୂଆ ମୁଖୀ ପିଣ୍ଡବା ସମସ୍ତ
ରାଜନୈତିକ ଖବରକାଗଜ ଓ ପତ୍ରିକାର ଆମେ ମଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତିରୀ ଏବଂ ଆମେ

- ୨୪୪ ପ୍ରିଜନମ ଲେନ୍, ଉଦ୍‌ଧିତ,

ବାପୁ

କମଳ କୁମାର ମହାନ୍ତି

ତୁମେ ଗଲା ପରେ
କୁହ କେତେ ଯେ ଦଙ୍ଗା ଦହଗଞ୍ଜ
ନାଚ ନବରଙ୍ଗ ସୁଆଙ୍ଗ ହେଉନି ଏଠି !

ତୁମକୁ ନେଇ ଦେଶଭାରି
ଫ୍ୟାନ୍ଡିଲ୍‌ସ୍ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଅହରିଶ
ରାୟା ଗହଳିରେ ରଙ୍ଗବୋଲି ବୁଲୁଛନ୍ତି
କେତେ କେତେ ଗାନ୍ଧୀ
ଛକମାନଙ୍କରେ ବସିଛନ୍ତି ମୂର୍ଖିହୋଇ
ସର୍କାରୀ ଅଣିସ୍ କାଇଛି ରହିଛନ୍ତି
ପ୍ରେମରେ ବନ୍ଧା ହୋଇ
ସଂଘ, ସବ୍ଦକ, କୁକୁ ଗଢା ତୁମରି ନାଁ କିମ୍ବା
ବାଜିଆରେ ବି ଯୋଡ଼ିଛନ୍ତି ତୁମ ନାଁ କିମ୍ବା
ଗାନ୍ଧୀ ଶବର ତାଞ୍ଚିଲ୍‌ଯରେ ଯେମିତି
ଉତ୍ତରମୁକ୍ତି ହେଲାଣି ଏଇ ମାଟି !

ଭଲ ଗୋଟେ ଉପାୟ ମିଳିଗଲା ଲୋକଙ୍କୁ
ମୁହୂର୍ତ୍ତିରୁ ! ମନେପକାରଗାନ୍ତୁ
ତୁମ ବର୍ତ୍ତିନ ଚଷମା, ବଲ୍କୁଳିବାଢ଼ି
ଆଖୁ ଲୁହୁ ନ ଥୁବା ଖଦଢ଼ ହୋତି
ଖଣ୍ଡ ଚାଦରର ଆଦରରେ ଭଙ୍ଗା
ତୁମ ଫୁଲୁଳା ଫକୀର ଦେହଟି
ତୁମ ପାଞ୍ଚ ଶତଶତ ଗଢ଼, ଆଲେଖ୍ୟ,
କବିତାର ପୃଷ୍ଠା ଚମକୁଛି ପତ୍ରପତ୍ରିକାରେ
କେତେ କେତେ ଟଙ୍କ, ଆଲୋଚନାରେ ତୁମେ
ବିଶାଳକୁ ବିଶାଳ ଦିଶୁଛ ଆଜି !

ତୁମେ ଯୁଦ୍ଧବୁନ୍ଦ, ପୁଣି ଅହିଂସାର ଯୋଦ୍ଧା
ହେଲେ ତୁମ ଅସ୍ତ୍ର ଝଙ୍କାରରେ କାହିଁ
ଗୋପେ ବି ତ ରଙ୍ଗ ହେରି ନାହିଁ
ଗାନ୍ଧିଗିରିକୁ ନେଇ ନୂଆନୂଆ ବହି,
ଫିଲ୍ମ ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେଲାଣି, ହେଲେ
ତୁମକୁ ହୁରି ହେବାର ଅଭିନୟ ସରୁମାହିଁ ।

କେଜାଣି ଏବେ କାହିଁକି
ତୁମ ସତ୍ୟ ଅହିଂସାର ଘୋଷାପଂକ୍ତି
ମନ୍ଦ୍ରୀଙ୍କ ୩୦ରେ ବେଶିବେଶି
ଅରଚ-ଚରଖାର ପୃଷ୍ଠାପୃଷ୍ଠା ବିଜ୍ଞାପନରେ
ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଓ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ
ତଥାପି ତୁମ ଆୟା ଲକ୍ଷିତ,
ଆମ ନିୟାକିଳାପଣର ବୁନିଯାଦିରେ କାହିଁକି !

ତୁମେ ଦେଖାଇଥୁବା ରାୟାସବୁ
ଚିରକାଳ ବଦ ଯେ !
ତାକୁ ଖୋଲିବାର କୁ ଅଛି କାହାଠାଁ !

ତୁମକୁ ମାର୍ପର କରି
ସବୁ ପାପ ପାଇଁ ସାଜନ୍ତିର
ସାର୍କିପିକେର ମିଳୁଥିବାବେଳେ କୁହ ବାପୁ
ସେମାନେ ତୁମକୁ ଭୁଲିବେ କେମିତି !

- ଆରସା, ତହିଡ଼ି, ଉତ୍ତର

ହୁଏତ ସେମାନେ...

ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ବିଶ୍ୱାକ

ବରଂ ବଞ୍ଚିତିଛ
ଏବଂ ବଞ୍ଚିତିଛ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ।

ଯେତେବେଳେ ଦେଖୁବୁ
ତୁମକୁ କେହି ଭୟ ଦେଖାଉନାହାନ୍ତି
ଗିରଫ୍ଟ କରୁନାହାନ୍ତି
ଜେଲ୍ ପଠାଉନାହାନ୍ତି
ଜୀବନରୁ ଶେଷ କରୁନାହାନ୍ତି...
ଯେତେବେଳେ ବୁଝିବୁ
ତୁମେ କିଛି ବି ଭାବୁନ
କିଛି ବି କହୁନ
ଯେମାନେ ଯଦି ତୁମକୁ ଭୟ ଦେଖାନ୍ତି
ଆମେ ବୁଝିବୁ ତୁମେ କିଛି କହୁନ
ସେମାନେ ଯଦି ତୁମକୁ ଗଢ଼ କରନ୍ତି
ଆମେ ବୁଝିବୁ ତୁମେ ମରିଯାଇନ

- ବଳରାମପୁର, ପଞ୍ଚପଳୀ,
ଜଗତ୍ସିଂହପୁର

ଉଡ଼ିଆ' ପକ୍ଷୀ

ଡ. ଶ୍ରୀହରି ଧଳ

ତୁ ଗାତ ଗାଇଲୁ
ଆଖିରେ,
ଗାତରେ କଥ୍କିବା
ଆରମ୍ଭ କଲେ
ସବୁତକ ଥୁଣ୍ଠ ଗଛ ।
ଗାତରେ
ଭାରଭାର ଫୁଲର ସଂଭାର ।
ମୁଁ କହିଲି
ଏ କଣ ବସନ୍ତ ?

ତୁ ଦେଖେଇଲୁ
ଛାତିରେ ବିନ୍ଦ ଗୋଟେ
ତୀର ।
ଗୋଟେ ଲକିତ କଷତ ।
ମୋଟେ କଷର ନ ଥୁବା
ରକତର କମନୀୟ ଚିତ୍ର ।
ଆଖିରୁ ଖୁବୁଥିବା
ମିଠା କଷର ମୁରିଲା ଗାତ ।
ମୋ' ପାପୁଲିରେ
ଏତେ ଶିଶ,
ଗୋଟେ ମଧୁମାସ,
ଉଡ଼ିଆ' ପକ୍ଷୀ
ମୋ' ଛାତି ପରିଧୁବୁ ।
ମଂତ୍ର କରିଦେ ଗାତକୁ,
ଫୁଲ କରିଦେ
ତୁହାତୁହା ଲୁହକୁ ।
- ପ୍ରାଧାପକ, ବରୁଣେଶ୍ୱର
କଲେଜ, ଅରେଇ, ଯାଜପୁର

କାଗଜ ଡଣୀ

ମଧୁସୁଦନ ଦାଶ

କାଗଜ ଡଣୀ
ଭାସୁଥିଲା
ଓଲିପାଣିରେ
ମୁଁ ଥିଲି ସମ୍ବର
ବଶିକ
ଭାସିଲେ
ଯେତେ ବି ମୁଁ
ମୁବାସିତ ଗଲେ
ମୋ' ଭିତରେ
ସ୍ଵପ୍ନର ମତ୍ତକ ।
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ତିଆରତିଏ, ଭଦ୍ରକ

ଧାଇଁଡ଼ି ୧ ରାଜ୍ୟରେ

ଶୀତ

ଜୟନ୍ତୀ ସାହୁ

ପୁଷ୍ପପୁନେଇଁର ମହୁଳି ନିଶାଟା
ଧାଇଁଡ଼ିକୁ ଭାରି ଘାରେ
ଅଳ୍ପ କଣ୍ଠରେ ପଚାରେ ଧାଇଁଡ଼ା
ଏମିତି ଆଜି ଗୋ କାହିଁମୋ' ଦେହ ଥରେ !

କିମ୍ବ ପାଇଁ କହ ଅଳ୍ପୀ ଫୁଲରେ
ସଜାଉଛୁ ମୋର କୁଡ଼ା
ରାତି ନ ପାହୁଣୁ କାକରର ଖୋଟି
ଲେଖୁଛୁ ସାରା ଅଗଣା
କାହିଁ ଆରିଲୁରେ ସୋରିଷ ଫୁଲକୁ
ମେଘରଙ୍ଗ ହାତେ ତେଳି
କିଏ ସେ କିମିଆ କଳା କିରେ ତୋତେ
କାଲୁଆ ବାଆରେ ଛାତି ମୋ' ଦେଉଛୁ କୋରି !!

- ଶ୍ରୀଜୟା, ଏମ-୧୧ /୪
ପଞ୍ଚଶାନଗର, ଖଣ୍ଡିରି, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଗୀତ-କବିତା

ଏବେ ସେ ଚିଠିରେ ଛକିଟିନ୍ଦ ତୁମେ

ଧନଞ୍ଜୟ ସାଇଁ

ଦୂରେ ଥୁଲେ ଦିଶ ମୋ' ଆଖିରୁ ପିକା
ଅଂଧାରର ରାତି ଭଳି
(ହେଲେ) ପାଖେ ଥୁଲେ ଲାଗ କୋଟିଏ
ତାରାର
ଦୀପ'ବା ଉଠୁଛି ଜଳ ॥୧॥

ତୁମେ ଥିଲ ଦିନେ (ମୋ') ଗୋପନ ଚିଠିର
ଗୋଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ଭଳି
ଏବେ ସେ ଚିଠିରେ ଛକିଟିନ୍ଦ ତୁମେ
(ସେଠି) ଜମିଲାଣି କେତେ ଧୂଳି
ଅପବାଦ ଦେଲା ସୁଖର ଠିକଣା ଯା'ହାତେ
ମୁଁ ଦେଇଥୁଲି
ଅଂଧାରର ରାତି ଭଳି... ॥୧॥

ତୁମେ ଏବେ ଗାଁ ମାରିକାଇର ସେ
ରଙ୍ଗଛାଡ଼ା ଗୋଟେ ଛାତ
ସ୍ଵତ୍ତିର ଆହତ ଅରଣ୍ୟରେ ଯିଏ
ରାହା ଖାଲି ତୋଲୁଆଇ
ସ୍ଵଦୟ କି କେବେ ପାସୋରିଛି ସ୍ଵତ୍ତି ଅଲୋଡ଼ା
ଦରବ ବୋଲି !
ଅଂଧାରର ରାତି ଭଳି... ॥୨॥

- ଅତିରିକ୍ତ ଶାସନ ସଚିବ,
ବିଦ୍ୟାକଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ,
ରାଜ୍ୟ ସତିବାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧

ସୁନ୍ଦର କଣ୍ଠିକାଟିଂ ମୋ' ରକ୍ତରେ ଛାଡ଼ିପେଇଥିଲେ କିମ୍ବା...

ଅଞ୍ଚୁରବାଳା ପରିଡ଼ାଙ୍କର ଜନ୍ମ ୧୮ ମେ ୧୯୭୨ରେ,
ଜଗତ୍ସିଂହପୁରରେ । ବୃତ୍ତି: ରାଉରକେଳା ସ୍ଥିଲ
କ୍ଲେଭିଜନର ଖବରପାଠିକା । ପ୍ରବୃତ୍ତି: କବିତା ରଚନା ।
ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ: ‘ଅଷ୍ଟମ ସମୁଦ୍ର’ (୨୦୧୨),
‘ପଞ୍ଚମ ଦୃଶ୍ୟ’ (୨୦୧୪), ‘ଉର୍ବର’ (୨୦୧୭) ଓ ‘ମନ
ମୁଣ୍ଡମୁଣ୍ଡ’ (୨୦୧୯) । ଓଡ଼ିଆ କବିତାକୁ ମିଳ ପ୍ରତିଭାରେ
ସତେଜ କରି ସେ ପାଇଛନ୍ତି ପ୍ଲାନେୟ ଓ ରାଜ୍ୟପ୍ରତିରାୟ ବନ୍ଦୁ
ପୁରସ୍କାରା ତାଙ୍କୁ ମିଳିଛି ଦିଲ୍ଲୀ ‘ଭାରତୀୟ ଦଳିତ ସାହିତ୍ୟ
ଏକାଡେମୀ’ର ‘ଡକ୍ଟର ଆମ୍ବେଦକର ଫେଲୋଶିପ’ ।
ଏଥରର ‘ପହିଲି ପୁଲକ’ରେ ପଡ଼ିବା ତାଙ୍କ ସୂଜନ ଲଗ୍ନର
ବ୍ୟଥା ଓ ବିଭୋଗତା... ।

ଅକ୍ଷୁରବାଳା ପରିତ୍ରା

ସାନ୍ତୁଥିଲା ଭାବ ପ୍ରବଣତାରେ
ସହଜେ ତ ମୋ' ବାପା ଜଗାଇ
ସାହିତ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷକତା କରୁଥିଲେ
ସୃଜନର କର୍ତ୍ତାକାରୀଟିମୋ' ରଙ୍ଗରେ
ଛାଡ଼ି ଦେଲାଥିଲେ ଜୀବର ।

ମନେପୁଷ୍ଟି, ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରୀଣାର୍ଥ
ଦୂର୍ଗାପୂଜା ଛୁଟି ସମୟ । ଘରେ
କାହାରି କଥାକୁ ନେଇ ମୋର
ମନଦୁଷ୍ଟଖ ଥାଏ । ଅଗଣାତେ
ପଡ଼ିଥିଲା ଶାରଦୀଯ ଜଙ୍ଗଳ
ଫର୍ଜ ଆଲୁଆ । ଆକାଶ ଥାଏ
ସଞ୍ଚାର ଦିରିଳା । ତାରାମାନେ

ଯାହା ମୁହଁକୁ ଘଡ଼ିଯାଡ଼ି ଧରି ଆକାଶର
ତାରମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚରୁ ପୁଁ ଖୋଜୁଥିଲି,
ହେଲେ ସେ ମୁହଁକୁ ଆକାଶରୁ ଡେଳି
ଆଣି ପ୍ରଥମ କରି ଥୋଇଦେଲି
କାଗଜରେ, କଳମର କାଳିରେ ।
ମୋ' ବୋଉର ସେ ମୁହଁ ମୋର
ପ୍ରଥମ ପୁଲକ । ଅଥବ ସେ କବିତାଟି
ସଂକଳନ ଉପଯୋଗୀ ମୁହଁ ବୋଲି
ଏଯାଏଁ ମୋ' ବୋଉର ଫଣେ ପରି
ସାଇତିଛି ଭାଏରିରେ । ଆଉ ପଛକୁ ଗହିନୀ । ମେଘ ଉଠେଇଲା ପରି
ଯେବେ ଯାହା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କରିଛି ମନକୁ, ବର୍ଷା ହେଇ ଝରିଯିବାର
ପ୍ରକାଶ କରିଛି ।

ଅଭାବରୁ ଅନୁପସ୍ଥିତିରୁ ଆହୁରତାରୁ ଆବଶ୍ୟକତାରୁ ଯେଉଁ
ନବପ୍ରକଳ୍ପର ଉନ୍ନେଷ୍ଟ କାଳର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଥାଏ, ସେଇ ଯନ୍ତ୍ରଣାର
ଉପଶମ ହିଁ ପୁଲକ । ପ୍ରଥମ ପୁଲକ । ଆବାଲ୍ୟରୁ ମାତୃହାନା, ମା’
ପ୍ରେହର ବଞ୍ଚିତା ଗୋଟିଏ ବିରାଗ ଶୂନ୍ୟାଳାନ ମୋ’ ମନର ବାହ୍ୟାଙ୍ଗକିରଣ
ରହିରହି ଲୋ-ପ୍ରେସର ପ୍ରତାବ ଦେଖିରଥାଏ । ମନ୍ତ୍ରୁ ଆନମନା,
ଛୋଟଛୋଟ କଥାରେ ଲୁହ ଗଡ଼େଇବା, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅବହେଳାରେ
ଦ୍ୱୀପମାଣ ହୋଇପଡ଼ିବା ଭଳି ଘଟଣା ମୋ’ ସୁଜନଭୁଲ୍ଲାଁ ମୂଳପୁଆ

ପୁସ୍ତକ ପରିଚୟ

90eS

ସୁଜନର ପାହାଟ-ସମ୍ପାଦକ: କମଳ କୁମାର ମହାନ୍ତି, ଡିବଲ ଡିମେଇ ସାଇଙ୍କ, ପୃଷ୍ଠା: ୩୧୪, ମୂଲ୍ୟ: ଟ. ୧୨୦/- ପତ୍ରିକାର ବିଭିନ୍ନ ପାହାଟର ରହିଛି ବହୁ ପ୍ରବାଣ ଓ ନବୀନ ଲୋଖକାଳେଖକଙ୍କ ଲିଖିତ ନିବଶ, ପିତର, କବିତା, ଗାଁତ-କବିତା, କଥା ଓ ସମାଜୀଳିକା । ‘ଭାର୍ଯ୍ୟ’ର ତାରକାରୀରେ ମୁଆ, ପ୍ରତିଭାଦୀପ୍ରତି କଲମକାରମାନଙ୍କୁ ପାଠକେ ଏଥୁରୁ ପଡ଼ିବାକୁ ପାଇବେ । କବିତାରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ହୃଦୀକରଣ, ଅପର୍ଯ୍ୟୁ, ପ୍ରମୋଦ, ଅର୍ଣ୍ଣିନୀ, ପ୍ରଦୂଷ, ଭରବାନ, ଅମରେଶ, ସଦାଶିଵ, ମମତା, ହରିହରଙ୍ଗଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି ବହୁ ତରୁଣ କବିଙ୍କ ହସ୍ତାକ୍ଷରରେ ସମୃଦ୍ଧ ପତ୍ରିକାଟି । ଗାଁତ-କବିତାରେ ଯୁନିତ କରିଛି ସତ୍ୟ ପଢନାୟକ, ମନୋଜ ପଢନାୟକ, ଧନଞ୍ଜୟ ସ୍ଵାର୍ଜ୍, ରମେଶ ଦାସ ଓ ହଂସନାଥ ମୁଦ୍ରିଳ୍ଲୁନେଇ । ପ୍ରବନ୍ଧରେ ରମାକାନ୍ତ ରାଉତ, ଫଣୀଦ୍ର ଭୂଷଣ ନନ୍ଦ ଓ କିରଣବାଲା ରଥଙ୍କ ସାଙ୍ଗକୁ ଗଛରେ ଅଛନ୍ତି ରମେଶ ପଢନାୟକ, କିଶୋର ଆକାଶ, ପାତବାସ ରାଉତରାୟ ଓ ଲିପ୍ତା ପଟେଲ ପ୍ରମୁଖ । ସମ୍ପାଦକାୟ ଚିନ୍ତା ଉଦ୍ଦେଶକାରୀ ଓ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପ୍ରତିକାମକ ।

ଅକ୍ଷାଣୀ-ସାମାଦକ: ତ. ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଦେହେରା, ଉତ୍ତର ଭିମେର ସାଇଜ, ପୃଷ୍ଠା ୪୧୯, ମୂଲ୍ୟ: ଟ ୧୩୦/- ଶଙ୍କୁ ଉପାସନା ଉପରେ ତିନୋଟି ପ୍ରବନ୍ଧ, ଲେଖଣିକ୍ତ ଗୋଚିନ୍ ପ୍ରସାଦ ଭଜାରାୟ୍ୟ, ବ୍ରାହ୍ମନନ୍ଦ ବିଶ୍ୱାଳ ଓ ବିଦୀନ ବିହାରୀ ମହାନ୍ତି। ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଆଦିକନ୍ ସାହୁ, ବିଜୟ କୁମାର ଶତପଥୀ, ବିଜୟାନନ୍ଦ ସିଂହ ଓ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ; ଛାରଣାୟ ଗଞ୍ଜରେ ମନୋଜ ଦାସ ଓ କନ୍ଦୁଲାଳ ଦାସ; ଗଞ୍ଜରେ ବିଶ୍ୱାସାହୁ, କିଶୋର ଆକାଶ, କବିତା ବାରିକ ଓ ସାରଜଧର ତ୍ର୍ଯାପୀୟୀ; କବିତାରେ ଫନୀ, ପ୍ରତିଭା, ଶତ୍ରୁଷ୍ମୀ, ପ୍ରବାସିନୀ, ହୃଦୀକାଶଙ୍କ ସମେତ ବହୁ ପ୍ରବାଶୀ ଓ ନୂତନ କବି। ଏଥୁସିତ ରହିଛି ଗାତ୍ର-କବିତା, ଅନୁବାଦ ଗଞ୍ଜ, ରମ୍ୟରଚନା ଓ ପୁସ୍ତକ ସମୀକ୍ଷା। ନିଜ ବାବରେ ‘ମାତା-ବାମପଲାନ’ ନମରେ ମଧ୍ୟରେ ଉପରେ ଲେଖଣିକ୍ତ

ଏକ ଚିନ୍ତିନିଷ୍ଠ ସମ୍ପାଦକୀୟ।

ଅମୃତାୟନ-ସମ୍ପାଦିକା: ଗୀତା ହୋତା, କ୍ରାଉଳ ସାଇଜ,
ପୃଁ:୨୪୦, ମୂଲ୍ୟ: ଟ.୧୦୦/- ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାହିତ୍ୟରେ ମନୋଜ
ଦାସ ଓ ଶରତ ଦନ୍ତ ରଥ ; ଚର୍ଚାରେ ବିଜ୍ଞାନ ମିଶ୍ର, ଧାରାବାହିକ
ଉପନ୍ୟାସରେ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି କର, ନବପର୍ବତରେ କିଛି ନୂଆ ଓ ପୁଣ୍ୟଶା
କବିଙ୍କ କବିତା-ପରାମା, ମାନସମନ୍ବନ୍ଧରେ ଆଦିକବ ସାହୁ,
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଦିନ୍ତି, ଲଭ୍ୟାଙ୍କା ଦାସ ଓ ଶକ୍ତିଲା ବଳିଯାଇଥିରେ;
ଗଢ଼ରେ ଶାତକୁ ବିତ୍ତତ ଓ ସୁଖିତା ଏବଂ କବିତାରେ ରାମାକାନ୍ତ,
ସୀତାକାନ୍ତ, ରାଜେସ୍ଵର ଓ ଫନ୍ମୀଙ୍କ ସହ ବନ୍ଧୁ ପରାଣ ଓ ମନ୍ତନ କବିଙ୍କ

ସମାବେଶରେ ପଡ଼ିକାଟି ସମ୍ବନ୍ଧ । ଏଥୁସହିତ ଅଛି ଅନୁବାଦ ଗଲ୍ଲ,
ରମ୍ୟରତନା ଓ ଗାତି-କବିତା ।

କାହାଣୀ-ସମ୍ବନ୍ଧ: ବିଜୟ ନାୟକ, ଡିମେଇ ୧/୮ ସାଇଜ, ମୁଁ

ପାଇଁ, ସହିତ ରାଜସ୍ଥଳ ଚାପଦଶ୍ମୁ ଢାକୁଗୁରୀଙ୍କ ଫୁଲୁଗୁଡ଼ି, ହରିଜନକୁଟ
ମହତାବ, ରମାଦେବୀ ଓ ଦାଶୀ ବେନ୍ଦୁରଙ୍କ ରଚନା । ‘ଅଞ୍ଚୁଳା କାହାଣୀ’ରେ
ମନୋଜ ଦାସଙ୍କ ‘ରାଷ୍ଟ୍ରାଜୀ କନ୍ୟା’, ଏବର କାହାଣୀରେ ବିଭିତ୍ତି ପାଇନାଯାଇ,
ପ୍ରଭାତ ମହାପାତ୍ର, ଜୟନ୍ତୀ ରଥ, ଯୀରୋଦ ଦାସ ଓ କିମ୍ବୁ ମାହୁ; ପ୍ରତିଦେଶ
କାହାଣୀରେ ମନ୍ଦୁ ଭଞ୍ଚାରୀ, ଜବାହର ଗୌଧୂରୀ ଓ ବିଦ୍ୟାକିମ୍ବୁ ସିଂହଙ୍କ ଗଞ୍ଜ
ଏବଂ କାବ୍ୟ କାହାଣୀରେ ହୃଦୀକେଶ ମନ୍ଦିକ, ପ୍ରଦୀପ ବିଶ୍ୱାଳ, ରଞ୍ଜନ
କୁମାର ଦାସ ଓ ଅଭୟ ନାୟକଙ୍କ ସହ ବନ୍ଦୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ପ୍ରତିବାଦୀପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ଲେଖକୋଳେଖକଙ୍କ ଲେଖା ପ୍ରମିତ । ଦୁଇଟି ସମ୍ପାଦକାଯା-ଲେଖକୁ ମୁଖ୍ୟ
ସମ୍ପାଦକ ଓ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ନାୟକ । ପ୍ରତ୍ତିଦିନ ସଂଦେହିତ ପାହୁ ଓ ଦେବାଙ୍କ
ନିର୍ଦ୍ଦିତ ଚକ୍ର ତେଲି ଧରିଛି ରେତନାର ନାନା ଦିଶା ।

ଶତବ୍ଦୀ-ସମ୍ବାଦକ: ଉପେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ନାୟକ, ଛିମୋଇ ୧/୮ ସାଇଜ
ପୃଷ୍ଠା: ୪୫୭, ମୂଲ୍ୟ: ୮୮୦/- ଗଞ୍ଜରେ ସୁରେଣ୍ଟ ମହାନ୍ତି, କୃଷ୍ଣଚରଣ
ବେହେରା, ଶାନ୍ତିନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଆଚାର୍ୟ, ଅର୍ଜନା ନାୟକ ଓ ବନଜ ଦେବୀ,
କବିତାରେ ସାତାକାନ୍ତ, ରାଜେନ୍ଦ୍ର, ସୁଷେନ ରବି ଓ ବଂଶୀଧାର, ପ୍ରବନ୍ଧରେ
ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଶତପଥୀ, ସଂଘନିତ୍ରା ମିଶ୍ର ଓ ଉତ୍ତବ ଚରଣ ନାୟକ; ଗାତି-
କବିତାରେ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦାସ, ଦିବ୍ୟବିଶ୍ୱାସ ଦାସ ଅଧ୍ୟକାରୀ ଓ ବିନୋଦିନାନ୍ଦ

ଶାରଦୀଏ ପତ୍ରିକା

ପାତ୍ରଙ୍କ ସମେତ ବହୁ ନୂଆ ପୁରୁଣୀ ଲେଖକାଳେଖକଙ୍କ ଲେଖାରେ
ପଡ଼ିବାଟି ମୁଖର। ଗାତ୍ର-କବିତା, ଲିଲିତ ନିବନ୍ଧ ଓ ବ୍ୟକ୍ତି କବିତା ସାଙ୍ଗକୁ
ବଜାଳା ସହିତ୍ୟର ଏକ ବିଶେଷ ଉପଲ୍ଲାପନା ପଢ଼ିବାର ବିଶେଷର।
ଉତ୍ତର ସାର୍କରର ରାଜନେତା, ବୁଝିଜୀବୀ ଓ ଲେଖକଙ୍କ ପ୍ରାଚୀ ଲିଖିତ
ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଭବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଏହି କାରଣରୁ ପାଠିକାପାଠକଙ୍କ ଧେଯ।
କାବ୍ୟଲୋକ-ସମ୍ପାଦକ: ଡିକାରୀ ଧଳ, ଡିମେଇ ୧/୮ ସାଇଜ, ପୃ:
୩୨୦, ମୂଲ୍ୟ: ଟ. ୧୦୦/- କାବ୍ୟଲୋକ ସମୟର ଶଙ୍କନାଦରେ
ସମ୍ପାଦକାୟ ‘କବିତା:ଜୀବନର କଥା’ ସାଙ୍ଗକୁ ରଭାକର ରାଉଡ଼ଙ୍କ ‘କାବ୍ୟ
କଥନ: କଥା ଗହନ’ରୁ ଝୁଣ୍ଡିଥ ପଡ଼ିବାରି ସ୍ମୃଜନ- ମନସ୍କତା। ସନ୍ତୋଷ
କୁମାର ପ୍ରିୟାୟୀଙ୍କ ‘ଓଡ଼ିଆ କବିତା ସହିତ’, ଦାମୋଦର ବେହେରାଙ୍କ
'କବିତାର ଶଳି କଳା ପ୍ରବଣତା', ସୁରେଣ୍ଟ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସଙ୍କ 'ଉଦ୍ଧର ଅଶାର
ଓଡ଼ିଆ କବିତା' ଓ ନମିତା ପ୍ରଧାନଙ୍କ 'ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ କବିତାରେ
ରୋମାଣ୍ଟିକ ଚେତନା' କବିତାରେ ଆଗ୍ରହ ରଖୁଥିବା ପାଠିକାପାଠକଙ୍କ
ପାଇଁ ଉପଯୋଗିତା ରଖେ। 'ବିଦୁଷ୍ଟ ବାଜ୍ପାୟତା'ର ଡିମେଇ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ
ବହୁ ଯଶସ୍ଵି ଓ ଉତ୍ସାହିତା କବିତା ସାଙ୍ଗକୁ ରହିଛି ଦିଲ୍ଲୀପ ସ୍ବାଇଁ ଓ
ଅନ୍ୟ ଆଲୋଚକଙ୍କ କବିତା ସାମରିତ ଆଲୋଚନା।

ସ୍ଵାୟଂୟେତ୍ବା-ସମ୍ପାଦକ : ତ. ସୁଶୀଳ କୁମାର ବାଗ, ଉଦ୍‌ବଲ ତିମେଳ
ସାଇଜ, ପୃଷ୍ଠା ୮୮, ମୂଲ୍ୟ ୮.୫୦/-ପତ୍ରିକାର ‘ବ୍ଲାଶନୀୟ’ରେ
ବିନୋଦ ହତ୍ୟାକଙ୍କ କବିତା ‘ଗ୍ରାମପଥ’, ‘ଗାନ୍ଧି ସାହିତ୍ୟ’ରେ ମୁଖ୍ୟ
କୁମାର ପୃଷ୍ଠା ୩୯ ‘ଖାଲି ପାଦର ସୈନିକ’ ଓ ଗଣେଶ ରାମ ନାହାକଙ୍କ
‘ସମ୍ମଳପୂର ମାଟିରେ ଗାନ୍ଧିଜୀ’ ସାଙ୍ଗୁ ଗଞ୍ଚ, କବିତା, ସମ୍ମଳପୂରା କବିତା,
ସୁଜନ-ଆଲାପ, ବ୍ୟଙ୍ଗ, ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ, ଗ୍ରାନ୍ଥମଳନ ଓ ଗ୍ରନ୍ଥ ସମାପ୍ନୀ ପ୍ରାନ୍ତି ।
‘ଅଦେଶୀ ଅଭିସାର’ ଶାର୍କରକରେ ବିଜୟନନ୍ଦ ଦୀପଙ୍କର ଗଞ୍ଚ ‘ନିଦିତ୍ତ ମୁହଁର୍ରୁ’
ଓ ଗାମାଞ୍ଚିଲ ସାମ୍ବିତିକ ଉକ୍ତିକାରୀ ବିଶିଷ୍ଟ ଉପରେ ସମ୍ମାଳନଙ୍କ ଆଲେଖିୟ

ପତ୍ରିକାଟିର ଜିଲ୍ଲା ଛନ୍ଦମୁଖ ଜାଗରୂକ କରେ ।
ଯୁଗଶ୍ରୀ ଯୁଗନାରୀ-ସମ୍ପଦିକା: ମମତା ମହାପାତ୍ର, ଉତ୍ତର ଉମୋଇ
 ସାଇଜ, ପୃଷ୍ଠା ୨୫୮, ମୂଲ୍ୟ: ଟ. ୮୦/- କବ୍ୟିତ୍ରୀ ମମତା ଦାଶ୍କୁ ନେଇ
 ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଓ ଅଥୁରସ୍ତିତ ତାଙ୍କୁ ବୃତ୍ତାବ୍ଦ ଏକ ସାକ୍ଷାତକାର ସହ ପତ୍ରିକାର
 ମହାଯୟୀ ମହିଳା, ପ୍ରବନ୍ଧ, ଗ୍ରହ, ଅନୁସ୍ଵରନ, ନାଟକ ଓ କବିତା ଆଦି
 ବିଭାଗରେ ବହୁ ବିଶ୍ଵିଷ୍ଟ ଓ ନୃତ୍ୟ ଲେଖକାଲେଖକଙ୍କ ଲେଖା ପ୍ରାମିଳା ।
 ଡ. ନିଖଳାନନ୍ଦ ପାଣିଗ୍ରାସୀଙ୍କ ରମ୍ୟରତନା ‘ଘରେ ମହାରାଣୀ, ଜିମ୍ବର
 ମୂଳିଆଣୀ’, ‘ସାଧାରଣର ଅସାଧାରଣ’ ଶାର୍କରର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଦେବନଙ୍କ
 ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତିଭା ଦାସଙ୍କ ଆଲେଖ୍ୟ ଓ ଧାରାବହିକ ଆମ୍ବଜାବନାରେ ଡ.
 ଶ୍ୟାମପୁରର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଜାବନାଲେଖ୍ୟ ପତ୍ରିକାଟିରେ ପାଠିକାପାଠ୍ୟଙ୍କ
 ପାଇଁ ଯାଇତା ଭିନ୍ନ ସାଦର ବୈଜ୍ଞାନିକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ । ସମ୍ପଦିତ୍ରୀ ଦିଶଙ୍କ ନାଟକ
 ‘ଅବଳମ୍ବନ’ ସାଙ୍ଗକୁ ଆମିଯୁଗ୍ର ବାସୁଧାରୀ, ସ୍ବାଧ୍ୟ, କୃତି ଓ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତନ ଆଦି
 ପାଠିକାପାଠ୍ୟ ପାଠିକାପାଠ୍ୟ ପାଠିକାପାଠ୍ୟ ପାଠିକାପାଠ୍ୟ